

I.1

Pedagoški diskurz

Če torej kot temeljno za pedagoški proces razumemo jezikovno rabo, potem pravzaprav govorimo o dinamičnem in družbeno umeščnem pojmovanju pedagoškega procesa, o *pedagoškem diskurzu*. V tem smislu gre za posebno obliko (učinke) jezikovne rabe v specifičnem družbenem kontekstu, s specifično funkcijo in ciljem. *Kot temeljno funkcijo bi lahko opredelili omogočanje, oblikovanje in hkrati izvajanje pedagoških dejavnosti. Kot njen temeljni cilj bi lahko navedli sooblikovanje/usvajanje znanja. V konstruktivističnem smislu gre za družbeno dejavnost, iz katere pedagoška praksa (v vseh svojih razsežnostih) pravzaprav (kot viden, določljiv in merljiv produkt) šele izhaja.*

Diskurzivni pogled omogoča drugačno pojmovanje temeljnih konceptov pedagoškega procesa. Drugačnost pojmovanja se kaže v *pojmovanju temeljnih konceptov izobraževanja kot diskurzivnih konstruktov oz. retoričnih učinkov uporabe izbranih diskurzivnih strategij. Pedagoški diskurz (pedagoški proces) je pojmovan kot dinamičen družbeni proces sooblikovanja znanja in neposredne učne situacije, v kateri in zaradi katere se ta bolj ali manj uspešno izvaja.* Ko rečemo učna situacija, imamo v mislih tako učno uro (strukturo, potek) kot šolsko institucijo, vloge udeležencev (učitelj, učenec) in odnose med njimi (pravice, dolžnosti, pristojnosti, avtoriteto, moč itd.) ter različne tipe dejavnosti (poučevanje, učenje, razlaga, pojasnjevanje, ponazarjanje, predstavitev znanja itd.). Morda se zdi pojmovanje temeljnih konceptov izobraževanja kot produktov, ki se izoblikujejo šele skozi